

blevne kunde komme til at lide Nød; thi, naar Trangen ikke afhjælpes ad Frivillighedens Bei, træder Loven jo til, og de Tilbageledte have da Ret til at fordrø Lovens Bestemmelse opfyldte. Men Grunden, af hvilken jeg i Særdeleshed vil holde paa dette Forslag, er den, at jeg veed, at de tilbageblevne Familier, som muligens komme i Trang, grumme nødtigt vilde gaae til Forstanderskabet og bede om Hjælp af den Kasse, som dog egentlig er en Fattigkasse. Vel siger Loven, at det ikke er Fattigunderstøttelse, de skulle have; men de faae det dog af den Kasse, som ellers kaldes Fattigkassen, og maae henvende sig til de samme Forstandere, som ogsaa kaldes Fattigforstandere. Jeg vil ikke, at en Moder med sine Børn skal komme til Forstanderskabet og være nødt til at modtage Noget af dettes Naade, naar hun kunde nyde Understøttelsen af Kommunens Velvillighed. Det er det, jeg vil, man skal undgaae, hvis det paa nogen Maade kan stee, ved denne Anthyndning. Jeg vil ønske, at alle de Trængende kunde blive hjulpsne ad Frivillighedens Bei, da det vilde være meget kjærere for Fædrelandets Forsvarere at vide, at deres Familier blive hjulpsne af et godt Sind og en god Villie, end at de skulle ty til Fattigvæsenet, rigtignok ikke for at faae Fattigunderstøttelse, men dog til Fattigvæsenet. Jeg kan ikke see, at dette Forslag skulde kunne gjøre nogen Skade, men jeg troer tværtimod, som ogsaa den ærede Ordfører udtalte, at en Anthyndning om det Dusselige i, at man stræbte hen til saadant Noget, vilde være meget gavnlig. Jeg skal derfor indstændig anmode det høitærede Thing om at stemme for Forslaget, fordi jeg troer, at det paa enkelte Steder, og navnlig der, hvor jeg er fra, vil gjøre Nytte, og jeg kan ingenlunde indsee, at det kan gjøre noget Skaar i den ypperlige Affattelse, som Loven nu har; jeg kan ikke indsee, at Thinget mindre skulde stemme for den, fordi denne Ændring kommer ind deri. Jeg vil, som sagt, at det skal staae klart, at vi her ønske af vort inderste Hjerte, at Trangen i de Familier, hvis Forsørgere ere kaldte til Fædrelandets Forsvar, kan blive afhjulpsne ad Frivillighedens Bei, og jeg vil tillige, at vi her skulle vise, at vi anerkjende og give vor fuldkomne Paaskjønnelse til

de Familier baade i og udenfor Landet, der bidrage saameget til at lette vore Soldater Winterfelttoget, ligesom ogsaa til at understøtte deres tilbageblevne Familier. Med disse Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale dette Forslag.

Madvig: I det jeg skal overlade Diskussionen om Forslagene Nr. 1 a og b til de Herrer, som have begyndt den, skal jeg tillade mig at fremsætte et Par Bemærkninger med Hensyn til Forslaget til § 3. Jeg troer, at Udvalget ved at stille det Forslag, istedetfor at forbedre Loven, har gjort den mindre helbig. Jeg seer ikke, hvad der i Grunden skulde være til Hinder for, at Lovgivningsmagten i enkelte Tilfælde overdrager Hans Majestæt alene at ophæve en Lov, som er vedtagen i Fællesskab af Hans Majestæt og Rigsdagen. Ophævelsen vil stee ifølge Rigsdagens Bemyndigelse, og der steeer altsaa ikke noget Indgreb i Rigsdagens Myndighed, derved at hans Majestæt gjør, hvad Rigsdagen har bemyndiget ham til; det er ikke den fjerneste Indskrænkning i Rigsdagens Ret, og vi have tidligere haft Love, hvori det udtrykkelig er sagt, at Hans Majestæt kan ordne de og de Forhold ved Anordning, hvilket han saa gjør paa Grund af den Bemyndigelse, som Rigsdagen har givet ham. Vi have haft Love, hvori det er blevet overladt Regjeringen at bestemme, hvad Tid den paagjældende Lov skal træde i Kraft. Det forekommer mig altsaa, at der Intet er i Veien for at beholde, hvad der staaer i Lovudkastet; men derimod er det meget mindre heldigt, at man i en Lov bemyndiger Indenrigsministeriet til paa egen Haand at gjøre Noget ligeoverfor Kongen. Vi maae holde stærkt fast paa, at Rigsdagen staaer ligeoverfor Regjeringen, det vil sige, Kongen gennem hans Ministre, men derimod ikke ligeoverfor Ministrene som saadanne; derfor maae vi ikke adskille Ministrene fra Kongen og troe at kunne udrette Noget ved at sige: Kongen maa ikke gjøre det, men Ministrene maae gjøre det; det kan tværtimod paa ingen Maade gaae an ligesom at stille Ministrene uafhængige af Kongen. Jeg finder det derhos i sig selv støvende, at der i en Lov, som Hans Majestæt skal underskrive,